

עין משפט
גד מוצה

ב **כ** **א** **מ**י פטו"ז מה'ל' אבות ה' יב סמג עשן עת טו"ע ה"ע ס' לו סעי' יט:
ל **ב** **מ**י פ"א מה'ל' נדרים ה'ל' כב סמג לאון רמב טו"ע יו"ד ס' רלג סעי' לה:
לא **ג** **מ**י פ"ז מה'ל' שנועות הל"ה ופי"ד מה'ל' נדרים הל"ה סמג לאון רמא טו"ע יו"ד ס' רכח סעי' ד:
לב **ד** **ה** **מ**י פ"ו מה'ל' ביאת מקדש הל"ט:

גליון הש"ם
ג**מ**ל' ניסת אין מדירין אותה. עיין משנה למלך פ"ב מה'ל' מירות הל' ז:

הגהות מוהר"ב רנשבורג

א **ת**וס' ד"ה אלג טעמא אין מדירין אותה ופי"א וידיורה וכו' וכן קשה בסמון. עיין שו"ת שער אפרים ס' ע"ה דף נא ע"א וע"ב כי רוח ד' דברב זו:

מוסף רש"י

צריך לפרט. הנה למתיר מדרו לרץ שפרט על מה נזכר. (בכורות מה). **ה**נושא נשים בעבירה. גרשה

ותולדה (בכורות מה).

מכאן שייך לעמוד הבא:
על דעת רבים. ועל דעת צ"ח (מכות יז). שאומרים לו נדור (שכרי כג). והני מילי. דאין לו הפרה לנדר שהודר על דעת רבים (בכורות יז). דהוה פשע בדיקוק מלקח אונן ומתם (שם) מנה אונס יומר מצי (מכות יז). **ר**ב צייר בורא. מתמינת ירו ולא היה כותב שמו (לקטו יז). **ז**וה הני היה עושה בטעות במקום חיתומו וכבר ידוע לעולם כי הוא שמו, ומועיל מתמינת חתום, והתפרש טעם אונס צייר כותב ומחומא, אינו אלא טועה, ושמה על שם מעשיהם, זה נהג לכתב דגים וזה נהג במתנים, ויסתמא בעגמלא היו עושים (רשב"ם ב"ב קסא). **צ**ייר חרותא. ענף של דקל (לקטו יז) חיתות של דקל וענפים הם לר' במקום חתומת שמו (ב"ב שם). **ר**ב חסדא סמך. חתים סמך' ומשמו (שם). **ה**רשניא עין. חתים עיין משמו (שם). **מ**כודתא. נס שפורשין עליו וילון של ספינה (לקטו יז). **מ**ורן של ספינה, משטח' נענץ' (ב"ב שם). **ז**ה נהג לכתב מזהירות זה את זה. **מ**פני השביעות המשמעת (ב"ב כז). **ע**מד והתקין פרוסבורל. התקון חקקה של המשמט, שהיא מוסר שטרומיין לצ"ח וסוכב עליהן פרוסבורל (שם) פרו, ריות כמו שהפריח על ג' מעותיו דמס' נדה (ד'). **ז**ול, שגשים, כלומר ריות לעשירים שלא יפסדו שלטם (רשב"ם ב"ב שם). **ו**ני' לקטו יז). **מ**וסרני לבם פלוני. ופלוני דידיין. שהוא מוסר שטרומיין לצ"ח, דלחיה לא תבע ליה לנעל חוב אלא הכי"ז וכן וידרין לנכסיו ולא קרינא ביה לא ינוס (לעיל כב).

זמן שאבגבו כל זמן שארצה. ומו' לא משמטת ליה שביעת, דלא קרינא ביה לא ינוס שאין מוצע חובו אלא צ"ד (ב"ב כז). **ו**זה דבר השמיטה שמורט. כמיז בהשמטת כספים, אמאי כמיז מרי זמני שמיטה שמוט (סו"ק ב). **ב**זמן שאי אחא משמט קרקע. כגון במגדל ולאחר שגלו (קדושין לח).

לה:

ג**מ**ל' **י**במין הוה. פ"י בקונטרס שנתן לה גט לפוסלה על האחין וכתובתה על נכסי בעלה הראשון וקשה דלא היה להם להזכיר גט דלא ניתנה כתובה ליגבות עד שתחלוץ והיה להם לכמוז שחללה ואמר ר"י גט יבמין הוה דלאחר שנת"צמה גרשה היבם וכתובתה על נכסי בעלה הראשון ומוריא אחיו: **א****ב**ל' **נ**שאת אין מדירין אותה. וא"ת וידיורה א' שלא תאכל ככר זה אם נהנית משל בעלה ותאכל לאלתר בפנינו^א וכן קשה בסמון דפריך וליחוש דלמא אולה לגבי חכם ושרי לה ולרבי אליעזר דאמר צפרק נערה המאורסה (נדרים דף עה. ודף עו). שיכול להפך כל נדרים שעמידה לידור אחי שפיר דאיכא למיחש שמא כבר הפך לה כל מה שעמידה לידור אבל לשאר תנאי קשה וי"ל שאינה חוששת אלא בנדר שעל ידה היא עומדת באיסור כל ימיה^ב וא"ת ונדירה צפני בעלה ויאמר לה קיים ליכי דלא אין יכול להפך כדאמר צפ' נערה המאורסה (שם דף עט). וי"ל דחיישינן שמא יפך לה בלחש קודם שיאמר קיים ליכ' וא"ת וידיורה על דעת רבים דאין לו הפרה כדאמר אחימנר לקמן וי"ל דלענין נדרי אשמו אין לחלק בין צרכים בין על דעת רבים וכיון דלרצ הוגא צרכים יש לה הפרה ה"ה על דעת רבים דכיון שאינה תלויה בדעתה דיכול להפך אפילו בלא חרטה כך יכול להפך בלא דעת רבים^ג וכי פריך ודלמא אולה לגבי חכם ושרי לה הוה מצי לשנויי דמדרינן על על דעת רבים אלא בדלאו הכי משני שפיר ועי"ל דרב הונא לית ליה דאמימנר^ה והא

דאמר דאמימר אפי' למאן דאמר^י יש לו הפרה^ז לא קאי ארצ הוגא אלא אדרבנן דרבי יהודה דמתניתין דתנן (לקמן דף מה:): ר' יהודה אומר כל נדר שידעו צו רבים לא יחזיר משום פריזותא שנדרה נדר שאין לו הפרה ושלא ידעו צו רבים יחזיר דלא חייש לקלקולא ורבנן פליגי ואמרי לא יחזיר משום פקולולא ולא מפלגי בין דקאמר לרבנן אטו התם מין חייל עלייהו שבעה כלל משמע דלרבנן יש לו הפרה ואי"ת לאמימר והא על דעת רבים אין לו הפרה רבים אי"ב לא בכל ענין אמרי רבנן דלא יחזיר דבעל דעת רבים ליכא קלקולא אי"ב צרכים נמי מנא ליה דסברי דיש לו הפרה וי"ל דצרכים שהזכיר רבי יהודה אם איתא דלרבנן אין לו הפרה הוו להו לרבנן לפרושי ולחלק ולומר איפכא מדר' יהודה אבל בעל דעת רבים אין לחוש דלא איירי בה רבנן דר' יהודה נמי לא הזכיר על דעת רבים ועוד דבעל דעת רבים לא פסיקא להו לרבנן למתני דיחזיר דלפעמים יש היתר בעל דעת רבים כגון מדעתם של אותם רבים או לצד מצוה ואיכא קלקולא אבל צרכים אם איתא דאין לו הפרה היו להו למתני דיחזיר דמילתא דפסיקא היא בדשום ענין אין לו הפרה למ"ד אין לו הפרה לא שגא לצד מצוה ולא שגא לצד הרשות מדע דמעשה גבעונים לצד מצוה הוה: **ל****י****י****ח****ו****ש** **ד****ר****מ****א** **א****ו****ז****ה** **א****ג****ב****י** **ח****כ****ם** **ו****ש****ר****י** **ז****ה**. משמע דלדרכ הוגא פריך אבל אי לאו דרב הונא לא הוה קשיא ליה אמתני' ולמאי דפרישית דרב הונא פליג אאמימר אחי שפיר דאמתני' ליכא למיפריך דהא איכא למימר דמדרינן לה על דעת רבים אבל לרב הונא לא מצי לשנויי הכי אבל למאי דפי' דגבי חכם מורה רב הונא דאין לו הפרה בלא רב הונא הוה מצי למיפריך אמתני' וי"ל דלא מצי למיפריך אמתני' בלא רב הונא דאיכא למימר שנדרי אותה על זה הככר ותאכל לאלתר בפנינו אבל לרב הונא דקאמר ניסת אין מדרינן אותה ואין מועיל להדירה על הככר שאינה חוששת כיון דאינה באיסור כל ימיה כי לא ניסת נמי ניחוש דלמא אולה לגבי חכם ושרי לה וא"ת בין חכם בין בעל איך יכולין להפך שלא צפני היתומים הא אמרי' בנדרים צפ' ר"א (דף סה). דהמודר הגאה מחזירו אין מתירין לו אלא צפני ויליף ממשא ודקיהו במדין נדרת במדין לך והמיר נדריך וי"ל^ה דצדיעבד אם הפך מופר מדע מדסמך דקיהו שהיה חסיד גמור על מה שהתירו לו סנהדרין שלא צפני נבדוכנלר ועוד דטעם דאין מתירין לו אלא צפניו מפרש צירושלמי בנדרים דאמר התם בפרק השותפין (ה"ד) המודר הגאה מחזירו צפניו אין נשאל אלא צפניו שלא צפניו בין צפניו בין שלא צפניו ר' יוחנן אמר מפני הצושה ור' יהושע בן לוי אמר מפני החשד ואחא הדא פלוגתא כהלין פלוגתא דתנאי יוס הכפורים לרץ לפרט את מעשיו דברי ר' יהודה בן בתייר ר"ע אומר אין לרץ לפרט את מעשיו פ"י מפני הצושה שנתצייס לפניו במה שגדר הגאה ממנו וכן מפרט מעשיו כדי שיתצייס מחטאיו ומ"ד מפני החשד פ"י שלא יחשדהו שעבר על נדרו^ו ולכן נמי לא יפרט מעשיו שלא יחשדהו בשאר עבירות והשתא ניחא הכא דלא שייך לא בושא ולא חשד דלא ידעי אם קבלה כלום מכתובתה^ז והא דיליף ממשא ודקיהו היינו כר' יהושע בן לוי דהתם מפני החשד איכא מפני בושא ליכא:

ק**ס****ב****ר** **צ****ר****י****ך** **ל****פ****ר****ט** **א****ת** **ה****נ****ד****ר**. צירושלמי משמע דהכי קיימא לו דההוא דאחא קמיה דר' בון^א אמר ליה היתר לי נדרי אמר ליה מאי נדרת אי"ל נדרתי דלא מריווחנא אמר ליה וכי עבדין כדין אמר ליה ללחק בקוביא קאמינא אמר ליה צריך שצחר בצדרי חכמים שאמרנו לרץ לפרט את הנדר דאי לאו דפרטת לנדר התמתיהו לך וא"ת צפ' שום היתומיין (עירין דף כג). גבי מקדש נכסיו והי' עליו כתובה ^א(ובעל חוב) דקאמר ר' אליעזר כשהוא מגרשה ידור הגאה ור' יהושע אומר אינו לרץ ומפרש דפליגי בנדר שהודר צרכים דרבי אליעזר סבר דאין לו הפרה ור' יהושע סבר יש לו הפרה ואינו לרץ דקאמר היינו דאינו מועיל ואי"כ תקשי כדפריך התם לעיל לימא רב הונא כתנאי אמר לשמעתיא דכיון דרב הונא סבר לרץ לפרט אמאי אינו מועיל ואי"כ הא דרב הונא דלרץ לפרט הויא כתנאי ומיניה לא קיימא התם מסקנא הכי: **ר****ת****נ****ן** **ה****נ****ו****ש****א** **נ****ש****י****ם** **ב****ו**^ב. ה"ה דמצי למיפריך ממתניתין דהכא^א:

ו**ר****ת****נ****י** **ע****ל****ה** **נ****ו****ד** **ו****ע****ו****ב** **י****ו****ר****ד** **ו****מ****ג****ר****ש**. קשה לר"י דלמאי הוזכר לאחיו ומני עלה לפרוך ממתניתין גופיה דקמתי פסול עד שידור הגאה ואי אמרת אין לרץ לפרט הנדר ליחוש דלמא כו' ונראה לי דאמתניתין הוה מצי למימר דפסול מלעבוד אפי' גרשה עד שידור הגאה שלא יקח לעולם נשים פסולות יותר ^אולכן לא שייך למיפריך ליחוש דלמא כו' כיון דכבר גירסא מו ליכא למיחש דלמא ישאל על נדרו כדי ליקח נשים פסולות אבל הא דתני ועובד ומגרש פריך שפיר כיון דעדיין לא גרשה יש לחוש דלמא אול לגבי חכם ושרי ליה ולא יגרש:

השולח פרק רביעי גימין

ו**ש****מ****נ****ו****ם** **צ****ח****מ****ש****ה** **מ****נ****ה**. הביאתם לפנינו ושמונו דמיהן חמשה מנה: **ג****ט** **י****צ****מ****י****ן** **ו****ה**. יצמה היה זה שנתן לה גט לפוסלה על האחין והיא באה לגבות כתובה מנכסי בעלה הראשון שנתארמלה הימנו: **ל****א** **ש****נ****ו**. דגביא בהדרה: **א****ל****א** **צ****ש****ל****א** **נ****י****ס****ה**. לאחר בשעת גביית

כתובה: **ד****מ****י****פ****ר** **ל****ה** **צ****ע****ל**. והיא סומכת על כך ונודרת וגובה על שקר: **צ****ק****ו****ד****מ****י****ן**. בנדרים שקדמו לנשואין: **ל****ר****י****ך** **ל****פ****ר****ט** **א****ם** **ה****נ****ד****ר**. הנשאל לחכם על נדרו לרץ לפרט האיך נדר הנדר הזה וכי מפרטה קמיה דליתומים נדרה וכן נדרה אם נהניתי מכתובתי כלום לא שרו לה: **צ****ר****צ****י****ם**. נודרת צפני עשרה וקסבר נדר שהודר צרכים אין לו הפרה: **מ****א****י** **ל****א****ו** **נ****ד****ר****ה** **ה****ש****ת****א**. בשעת גבייה לאחר נשואין וקשיא לרב הונא: **מ****ע****י****ק****ר****א**. נדרה קודם נשואין גובה אף אחר נשואין דאינו מיפר צקודמים דכתיב ואם בית אישה נדרה (במדבר י:): **נ****ו****ד****ר****ם** **ו****ג****ו****צ****ה**. משמע נודרת השתא: **ס****נ****אי** **ה****י****א**. לקמן פליגי בה בפרקין (דף מה:): איכא למ"ד יש לו הפרה ואליציה לא גביא משום דמיפר לה: **ו****א****י****כ****א** **ל****מ****"****ד** **א****י****ן** **ל****ו** **ה****פ****ר****ה**. ואליציה מדרינן לה צרכים וגביא: **ד****ג****א****ו** **ל****י****נ****י****ו****ר****ו****י****ה**. ואינו מפרש הכל: **ו****ח****ס****ה**. אינו מיפר אלא לדעת מה שישמע הילכן לא יפרט על מה נדר אלא יאמר כך נדתי ואסרתי עלי פירות מין פלוני: **מ****ש****ו****ם** **א****י****ס****ו****ר****א**. שמא על דבר איסור נדרה כגון על גביז כתובה וכגון יאסרו עלי כל פירות שבעולם אם אעצור בעירה פלוני ונא להמיר את נדרו סתם ורואה לעצור העצירה: **ה****נ****ו****ש****א** **נ****ש****י****ם** **צ****ע****צ****י****ר****ה**. כהן הנושא

נשים פסולות לכהונה פסול לעבודה: **ע****ד** **ש****י****ד****ו****ר** **ה****נ****ה****ל**. ממנה לגרשה ומשנה היא בצבורות (דף מה:): **נ****ו****ד****ר**. הגאה: **ו****ע****ו****ב****ד**. עבודה ואע"פ שעדיין לא גרשה: **י****ו****ר****ד**. מן העבודה לאחר ספיים ומגרשה: **ע****ל**

התם **ע****ל** **ר****ב****י****ם** **ל****ל****א** **י****ד****ע****ו** **צ****ו** **ר****ב****י****ם** **א****ל****מ****א** **י****ש** **ל****ו** **ה****פ****ר****ה** **ו****כ****ן** **מ****ש****מ****ע** **ה****ת****ם** **ד****ק****א****מ****ר** **ל****ר****ב****נ****ן** **א****ט****ו** **ה****ת****ם** **מ****י****ן** **ח****י****ל** **ע****ל****י****ה****ו** **ש****ב****ע****ה** **כ****ל****ל** **מ****ש****מ****ע** **ד****ל****ר****ב****נ****ן** **י****ש** **ל****ו** **ה****פ****ר****ה** **ו****אי"ת** לאמימר והא על דעת רבים אין לו הפרה אי"ב ע"כ לא בכל ענין אמרי רבנן דלא יחזיר דבעל דעת רבים ליכא קלקולא אי"ב צרכים נמי מנא ליה דסברי דיש לו הפרה וי"ל דצרכים שהזכיר רבי יהודה אם איתא דלרבנן אין לו הפרה הוו להו לרבנן לפרושי ולחלק ולומר איפכא מדר' יהודה אבל בעל דעת רבים אין לחוש דלא איירי בה רבנן דר' יהודה נמי לא הזכיר על דעת רבים ועוד דבעל דעת רבים לא פסיקא להו לרבנן למתני דיחזיר דלפעמים יש היתר בעל דעת רבים כגון מדעתם של אותם רבים או לצד מצוה ואיכא קלקולא אבל צרכים אם איתא דאין לו הפרה היו להו למתני דיחזיר דמילתא דפסיקא היא בדשום ענין אין לו הפרה למ"ד אין לו הפרה לא שגא לצד מצוה ולא שגא לצד הרשות מדע דמעשה גבעונים לצד מצוה הוה: **ל****י****י****ח****ו****ש** **ד****ר****מ****א** **א****ו****ז****ה** **א****ג****ב****י** **ח****כ****ם** **ו****ש****ר****י** **ז****ה**. משמע דלדרכ הוגא פריך אבל אי לאו דרב הונא לא הוה קשיא ליה אמתני' ולמאי דפרישית דרב הונא פליג אאמימר אחי שפיר דאמתני' ליכא למיפריך דהא איכא למימר דמדרינן לה על דעת רבים אבל לרב הונא לא מצי לשנויי הכי אבל למאי דפי' דגבי חכם מורה רב הונא דאין לו הפרה בלא רב הונא הוה מצי למיפריך אמתני' וי"ל דלא מצי למיפריך אמתני' בלא רב הונא דאיכא למימר שנדרי אותה על זה הככר ותאכל לאלתר בפנינו אבל לרב הונא דקאמר ניסת אין מדרינן אותה ואין מועיל להדירה על הככר שאינה חוששת כיון דאינה באיסור כל ימיה כי לא ניסת נמי ניחוש דלמא אולה לגבי חכם ושרי לה וא"ת בין חכם בין בעל איך יכולין להפך שלא צפני היתומים הא אמרי' בנדרים צפ' ר"א (דף סה). דהמודר הגאה מחזירו אין מתירין לו אלא צפני ויליף ממשא ודקיהו במדין נדרת במדין לך והמיר נדריך וי"ל^ה דצדיעבד אם הפך מופר מדע מדסמך דקיהו שהיה חסיד גמור על מה שהתירו לו סנהדרין שלא צפני נבדוכנלר ועוד דטעם דאין מתירין לו אלא צפניו מפרש צירושלמי בנדרים דאמר התם בפרק השותפין (ה"ד) המודר הגאה מחזירו צפניו אין נשאל אלא צפניו שלא צפניו בין צפניו בין שלא צפניו ר' יוחנן אמר מפני הצושה ור' יהושע בן לוי אמר מפני החשד ואחא הדא פלוגתא כהלין פלוגתא דתנאי יוס הכפורים לרץ לפרט את מעשיו דברי ר' יהודה בן בתייר ר"ע אומר אין לרץ לפרט את מעשיו פ"י מפני הצושה שנתצייס לפניו במה שגדר הגאה ממנו וכן מפרט מעשיו כדי שיתצייס מחטאיו ומ"ד מפני החשד פ"י שלא יחשדהו שעבר על נדרו^ו ולכן נמי לא יפרט מעשיו שלא יחשדהו בשאר עבירות והשתא ניחא הכא דלא שייך לא בושא ולא חשד דלא ידעי אם קבלה כלום מכתובתה^ז והא דיליף ממשא ודקיהו היינו כר' יהושע בן לוי דהתם מפני החשד איכא מפני בושא ליכא:

ק**ס****ב****ר** **צ****ר****י****ך** **ל****פ****ר****ט** **א****ת** **ה****נ****ד****ר**. צירושלמי משמע דהכי קיימא לו דההוא דאחא קמיה דר' בון^א אמר ליה היתר לי נדרי אמר ליה מאי נדרת אי"ל נדרתי דלא מריווחנא אמר ליה וכי עבדין כדין אמר ליה ללחק בקוביא קאמינא אמר ליה צריך שצחר בצדרי חכמים שאמרנו לרץ לפרט את הנדר דאי לאו דפרטת לנדר התמתיהו לך וא"ת צפ' שום היתומיין (עירין דף כג). גבי מקדש נכסיו והי' עליו כתובה ^א(ובעל חוב) דקאמר ר' אליעזר כשהוא מגרשה ידור הגאה ור' יהושע אומר אינו לרץ ומפרש דפליגי בנדר שהודר צרכים דרבי אליעזר סבר דאין לו הפרה ור' יהושע סבר יש לו הפרה ואינו לרץ דקאמר היינו דאינו מועיל ואי"כ תקשי כדפריך התם לעיל לימא רב הונא כתנאי אמר לשמעתיא דכיון דרב הונא סבר לרץ לפרט אמאי אינו מועיל ואי"כ הא דרב הונא דלרץ לפרט הויא כתנאי ומיניה לא קיימא התם מסקנא הכי: **ר****ת****נ****ן** **ה****נ****ו****ש****א** **נ****ש****י****ם** **ב****ו**^ב. ה"ה דמצי למיפריך ממתניתין דהכא^א:

ו**ר****ת****נ****י** **ע****ל****ה** **נ****ו****ד** **ו****ע****ו****ב** **י****ו****ר****ד** **ו****מ****ג****ר****ש**. קשה לר"י דלמאי הוזכר לאחיו ומני עלה לפרוך ממתניתין גופיה דקמתי פסול עד שידור הגאה ואי אמרת אין לרץ לפרט הנדר ליחוש דלמא כו' ונראה לי דאמתניתין הוה מצי למימר דפסול מלעבוד אפי' גרשה עד שידור הגאה שלא יקח לעולם נשים פסולות יותר ^אולכן לא שייך למיפריך ליחוש דלמא כו' כיון דכבר גירסא מו ליכא למיחש דלמא ישאל על נדרו כדי ליקח נשים פסולות אבל הא דתני ועובד ומגרש פריך שפיר כיון דעדיין לא גרשה יש לחוש דלמא אול לגבי חכם ושרי ליה ולא יגרש:

א**מ****ר**

מסורת הש"ס

א **נ**דרים סו. עכ. פטו., **ב** **מ**טת טו., **ג** **י**עי' תוס' בטורות מה: ד"ה היתחא, **ד** **ב**טורות מה: **ה** **ס** לפנינו היתחא צירושלמי: **ו** **י**דון נר שלום, **ז** **ו** נטעות הדפוס, **ח** **נ**י"ל ולא שייך. רש"ל,

הגהות הב"ח

א **נ**ב' מאי טעמא לא דמיפר:

מוסף תוספות

א. ואע"ג דמפר לה בעל לבסוף אין בכך כלום דהא קי"ל (נדרים עא:): דחכם עווקב את הנדר ובעל מנוג גייו. רשבי"א. עכ"א.

ב. דכל כי האי נדרה דאין בו איסור כי אם לששה קלה לעבור יותר מנדר שהווא עליה לעולם. ריטב"א. **ג**. או שמא ישאל על הדיקא ואח"כ יפר לה. מוס' הלא"ה. **ד**. משום דכל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת ואין לה כח לעקור דעת בעלה ולתלות בידעת אחרים. דלא גרע מכשאוומרת איני רוצה שיפר הבעל, ואפשר אפי' יבטל הבעל דעתו ויתן לה רשות לידור על דעת

אחרים אינו מועיל כיון דסתם אשה ע"ד בעלה היא נודרת ותלה הכתוב הפרתה בבעל ויכול הבעל לחזור בו ממה שנתן לה רשות ואינו דומה כמו קיים ליכי. מוס' הלא"ה. **ו**. וס"ל דבין ברבים בין על דעת רבים יש לו הפרה. רשבי"א. **ז**. נדר שהודר ברבים. רשבי"א. **ח**. על דעת רבים אין לו הפרה. רשבי"א. **ט**. בלא התרת. מוס' הלא"ה. **י**. **ו**ן]אם ידאו היתומים שתאכל מאותו מין שנדרה יאמרו כי לא נתקבלה כתובתה בחיי בעלה ואין שום נדר חל עליה. שיע"ק. **יא**. **ו**אלא] (בבבבבב) אפשר שידירה בכבר ותאכלנה לאלתר. מוס' הלא"ה. **ע**רד] י"ל דהא אילמא לי', משום דגבי אשה דלמא חייהש לה חכם, דשיכחא מילתא שדודת לגבות כתובתה, אבל בכהן לא מסיק אדעתיה. איני' דמתני' יחידאה היא דקתני התקין ר"ג, דלמא ס"ל ככ"ד נדר שהודר ברבים אין לו הפרה, ולהכי עדיף לי' לאקשווי מהא, דסתמא היא. ר"ן.

פסקי ר"ד

התקין ר"ג חזקן וכו' אמר רב הונא ל"ש אלא בשלא אכל נשאת אין מדירין אותה נישאת מ"ט לא דמיפר לה בעל כי לא נשאת נמי לכי מינסבא מיפר לה בעל אין הבעל מיפר בקודמין: וליחוש דלמא אזיל לגבי חכם ושרי לה קסבר לפרוט את הנדר הוא צריך פי' הנשאל לחכם על נדרו צריך לפרט לו למא נדר הנדר הוה ואם לא יפרט לו הכל אינו מותר. ואם תפרש לו הענין למא נדרה לא יתיר לה: